

Drošība Jūsu mājoklī. 4.nodarbība.

Iepazīsties ar Drošības Teorētisko daļu. Skatīt un lasīt tālāk tekstā.

Novērtē drošību savā mājoklī! Pārrunā ar vecākiem mājokļa drošības jautājumus!

Kura veida ugunsdzēsības aparāts vai citas drošības palīgierīces būtu nepieciešamas tavā mājoklī? Kāpēc? Iepazīsties ar ugunsdrošības noteikumiem!

https://www.vugd.gov.lv/lat/Kontakti/faq/par_ugunsdrošibas_noteikumiem/18924-par-ugunsdzesibas-aparatu-parbaudem

https://www.vugd.gov.lv/lat/Kontakti/faq/par_ugunsdrošibas_noteikumiem/17120-par-dumu-detektoriem

Par dūmu detektoriem

No 2020. gada 1. janvāra visās mājās un dzīvokļos, kā arī publiskajos objektos, kuros paredzēts izmitināt gulēšanai līdz 10 cilvēkiem, ir jāuzstāda dūmu detektori. Autonomais dūmu detektors ir ierīce, kas reaģē uz dūmiem un tā darbību nodrošina baterija.

Ugunsdrošības noteikumu 119.punkts paredz, ka: „Viendzīvokļa objektu, daudzdzīvokļu objekta dzīvokli, un publisku objektu, kurā paredzēts izmitināt gulēšanai līdz 10 cilvēkiem, nodrošina ar autonomu ugunsgrēka detektoru, kas reaģē uz dūmiem. Autonomu ugunsgrēka detektoru var aizstāt ar automatisko ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmu.”

Ja mājai vai dzīvoklim ir vairāki stāvi, tad dūmu detektors nepieciešams katrā stāvā, jo noteikumu 120.pants nosaka, ka: “Viendzīvokļa objekta un daudzdzīvokļu objekta dzīvokļa katrā stāvā izvietojam vismaz vienu autonomo ugunsgrēka detektoru. Autonomo ugunsgrēka detektoru uzstāda un uztur darba kārtībā, ievērojot ražotāja prasības”.

Vai prasība katrā mājoklī uzstādīt dūmu detektoru ir efektīvs veids, kā samazināt ugunsgrēku skaitu?

Ārvalstu pieredze liecina, ka dūmu detektoru uzstādīšana mājokļos līdz pat 75% samazina ugunsgrēkus bojā gājušo skaitu. Viena no valstīm, kur šāda prasība ir pierādījusi savu efektivitāti un ievērojami samazinājusi bojā gājušo skaitu ir Igaunija.

Cik aptuveni izmaksā dūmu detektori? Ko darīt trūcīgajiem, kuri nevar atļauties iegādāties dūmu detektorus?

Jau šobrīd arvien vairāk iedzīvotāju iegādājas un savos mājokļos uzstāda dūmu detektorus. Un to apstiprina, piemēram, dūmu detektoru tirgotāji. Papildus, dūmu detektori ir obligāti jau tagad tajās daudzstāvu daudzdzīvokļu mājās, kas uzceltas, renovētas vai rekonstruētas pēc 1998.gada un šī sistēma strādā un cilvēki pie šīs prasības ir pieraduši. Detektoru cenas ir atkarīgas no ražotāja un detektorā iebūvētajām papildus funkcijām, bet vidēji tie ir aptuveni 5 līdz 10 eiro. Tas varētu radīt finansiālo slogu dzīvokļu un dzīvojamo māju īpašniekiem, tomēr izmaksas nav tik lielas, salīdzinājumā ar to, kādas tās varētu rasties, ja ēkā izceltos ugunsgrēks un tas netiktu savlaicīgi pamanīts. Tāpēc izstrādātajā noteikumu projektā ir noteikts pārejas periods līdz 2020.gada 1.janvārim, kad šī norma stāsies spēkā, līdz ar to iedzīvotājiem un uzņēmējiem ir vairāk kā trīs gadi, lai iegādātos dūmu detektorus. Iedzīvotāji, kuriem pašiem nav finansiālu līdzekļu un iespēju iegādāties dūmu detektorus, var vērsties savā pašvaldībā, lai risinātu šo jautājumu.

Cik lieli sodi plānoti par neuzstādītu detektoru vai citu ugunsdrošības noteikumos minēto prasību nepildīšanu?

Administratīvo pārkāpumu kodeksa 179.pants nosaka, ka: “par ugunsdrošības prasību pārkāpšanu — uzliek naudas sodu fiziskajām personām no trīsdesmit līdz divsimt astoņdesmit euro, juridiskajām personām — no divsimt astoņdesmit līdz tūkstoš četrsimt euro”.

<https://lvportals.lv/skaidrojumi/308316-dumu-detektors-ka-to-izveleties-pareizi-uzstadiet-un-parbaudit-2019>

<https://fnserviss.lv/padomi-dumu-detektoru-uzstadišanai/>

<https://www.youtube.com/watch?v=VfWp1D35xAo>

 Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta 2008. gada statistika liecina, ka Latvijā vairāk nekā puse no ugunsgrēkos bojā gājušajiem ir nosmakuši dūmos, nevis miruši uguns liesmās.

8. att. Dūmu detektors

 Japāņu kompānija *Keisoku Giken* izgudrojusi dūmu detektoru, kas par pirmajām dūmu pazīmēm nekavējoties ziņos savam īpašniekam uz mobilo tālruni.

2. DROŠĪBA

Uzturēt mājokli kārtībā nozīmē raudzīties, lai visas iekārtas un sistēmas darbotos. Radušās problēmas uzreiz pēc to pamanīšanas tiek novērstas vai nu pašu mājiņu spēkiem, vai izsaucot attiecīgā dienesta speciālistus. Atceries! Bojājumi elektroinstalācijā, apkures sistēmā, gāzes padavē var izraisīt ugunsgrēku.

Mūsdienīgo mājokļu iekārtojumā lietoti daudzveidīgie plastmasas izstrādājumi un sintētiskie materiāli, kurus plaši izmanto mēbeļu, paklāju, spilvenu, matraču un citu izstrādājumu ražošanā, ātri aizsvilstas un ļoti labi deg. To radītie dūmi ir daudz toksiskāki nekā tie, kuri rodas, degot koksnei; šie dūmi ir tik indīgi, ka cilvēks, tos ieelpojot, iet bojā jau pēc pusotras minūtes.

Lai par nelaimes tuvošanos tu tiktu laikus informēts, mājoklī ir jāizvieto ierīces – detektori, kuri “ziņo” par izmaiņām. Ir pieejami dažādu veidu detektori:

- **dūmu detektori** uztver baltos vai melnos dūmus (8. att.); Latvijā pārsvarā tiek izmantoti balto dūmu detektori;
- **fiksētās temperatūras detektori** signalizē noteiktā temperatūrā;
- **augošās temperatūras detektori** signalizē noteiktā laika sprīdī, ja notiek straujas temperatūras izmaiņas;
- **gāzes detektori** signalizē par tvana gāzes esamību;
- **kombinētie detektori** uztver gan dūmus, gan temperatūras izmaiņas.

Mājokļos var uzstādīt ar baterijām darbināmus autonomus detektorus. Ja mājoklis ir liels, iespējams to aprīkot ar vairākiem savstarpēji savienotiem detektoriem; ja viens detektors uztvers kādus dūmus, signalizēs visi. Dūmu detektorus var savienot arī ar ugunsdzēsības dienesta vai kāda apsardzes uzņēmuma kontroles sistēmu.

- Ja detektors signalizē par ugunsnelaimi vai arī tu pats pamani to, sauc palīgā, zvanot pa tālruni 112!
- Uguns izplatās ļoti ātri, tāpēc rīkojies nekavējoties!

Uguns dzēšanai nepieciešams ugunsdzēsības aparāts (9. att.). Veikalos iespējams iegādāties dažādu veidu ugunsdzēsības aparātus:

- **putu ugunsdzēsības aparāti** piemēroti šķidrums – benzīna, eļļas dzēšanai, bet tos nedrīkst izmantot zem sprieguma esošu elektroiekārtu dzēšanai;
- **ogļskābās gāzes ugunsdzēsības aparātu** lieto šķidrums vai kūstošu cietu priekšmetu dzēšanai, tādu ugunsgrēku apdzēšanai, kuros deg gāze, kā arī zem sprieguma (līdz 1000 V) esošu elektroierīču dzēšanai;
- **pulvera ugunsdzēsības aparāts** ir universāls, to var izmantot cietu, kūstošu cietu priekšmetu, kā arī šķidrums un pat gāzu dzēšanai.

Ja mājās nav ugunsdzēsības aparāta, tad nelielu liesmu var mēģināt nodzēst ar ūdeni samitrinātu dvieli, biezu mitru drānu vai vilnas segu (degoša plastmasa, apģērbs u. c.). Ūdeni dzēšanai var izmantot, ja no sveces aizdegušās salvetes, aizkari u. tml.

- Palīdzot citiem nelaiemes gadījumā, domā par savu drošību!
- Pametot telpu, kurā izcēlies ugunsgrēks, aizver durvis, lai liesmas izplatītos lēnāk!
- Esot piedūmotā telpā, jācenšas atrasties tuvāk grīdai, jo dūmi ceļas uz augšu, tādējādi ir vieglāk elpot un saglabājas labāka redzamība.

Mājoklī jāraugās, lai visas ierīces darbotos nevainojami. Piloši krāni, ūdensvada savienojuma vietas ir jālabo uzreiz, proti, jāizsauc meistars, kurš spētu novērst bojājumu. Bojājumi ūdensvadā un kanalizācijā var izraisīt “plūdus” mājoklī, applūdināt kaimiņus, kas dzīvo stāvu zemāk. Šie bojājumi ir mazāk postoši nekā ugunsnelaime, taču ļoti nepatīkami, un to seku novēršanai nepieciešams gan laiks, gan līdzekļi, gan arī jāiegulda daudz darba.

Nepārtraukti pilošs ūdens krāns ir jāsalabo, ne tikai lai samazinātu izmaksas, bet arī lai saudzētu ūdens resursus, kuri nav bezgalīgi.

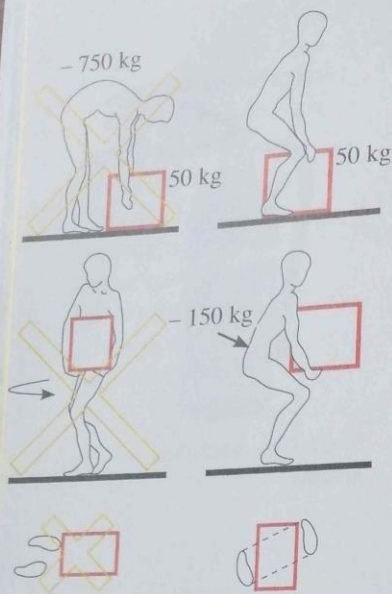
9. att. Ugunsdzēsības aparāts

Atceries, ka aizdegušās elektroierīces nekad nedrīkst dzēst ar ūdeni, bet tā vietā izmanto segu!

Ūdens ir bagātība – lieto to saudzīgi!

10. att. Kā celt smagumus ir nepareizi un kā to darīt ir pareizi

 Vienmēr domā ne tikai par savu, bet arī par citu cilvēku drošību un drošu apkārtējo vidi!

Rīkojoties ar dažādām ierīcēm, vielām un priekšmetiem, stingri ievēro drošības noteikumus:

- ierīces izmanto pareizi, atbilstoši instrukcijai;
- lietojot ķīmiskas vielas, ievēro norādījumus uz etiķetēm, ja nepieciešams, izmanto individuālos aizsardzības līdzekļus;
- strādājot ieņem ērtāko pozu;
- pareizi cel smagus priekšmetus – pieej tiem tuvu klāt, ieliecies ceļos, pacel un ej. Pagriezies ar visu ķermeni, nevis tikai ar tā augšdaļu (10. att.)!

Mūsdienās nedrīkst aizmirst par sava mājokļa un tajā esošo mantu drošību, jo diemžēl mūs mēdz apciemot arī nelūgti viesi – zagļi. Lai mājokli aizsargātu no viņu vizītes, ir jāparūpējas par tā drošību. Ir pieejamas dažādu veidu drošības sistēmas, kas var būt pieslēgtas kādas apsardzes firmas centrālajai pultij vai arī lokālas. Šīs ierīces signalizē par nevēlamiem mājas apciemojumiem, piemēram, logu vai durvju atvēršanu, kā arī kustībām mājoklī. Drošībai tiek uzstādītas videonovērošanas sistēmas un īpašas piekļūšanas kontroles sistēmas. Drošību mājoklī pastiprina arī augstvērtīgas āra durvis un slēdzene, kā arī kvalitatīvi logi.

Lai mazinātu iespējamo zagļu ielaušanos mājoklī,

- izejot no mājas, pārlicinies, ka logi ir cieši aizvērti, bet durvis – aizslēgtas,
- mājokļa atslēgas glabā drošā vietā,
- regulāri iztukšo pastkastīti,
- draugiem, paziņām un citiem cilvēkiem neuzticies par daudz, nestāsti viņiem par dārgām mantām, kuras glabājas tavā mājoklī, kā arī par mājinieku dienas režīmu – kad mājoklī nav neviena cilvēka.

- Novērtē drošību savā mājoklī! Pārrunā ar vecākiem mājokļa drošības jautājumus!
- Kura veida ugunsdzēsības aparāts vai citas drošības palīgierīces būtu nepieciešamas tavā mājoklī? Kāpēc?

Pēc šī visa izlasīšanas un noskatīšanās, sniedz īsu AS (aprakstu) par savu drošību mājoklī. Iekļaujot pirmā lapā uzdotos uzdevumus.

😊 Lai tev veicas 😊

Gaidu līdz nākamajai stundai.

Izpēti, vai esi izpildījis visus manis uzdotos uzdevumus mājturībā. Kopā ar šo, jau četri 😊

Vērtēšana Mājoklis

Istabas ģenerāltīrīšana 1p

Apavu kopšana 1p

Lieldienas 1p

Drošība mājoklī 1p

4p = 10 balles